

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Sak/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 0723100262
Dátum vydania rozhodnutia: 24. júla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu, sudca spravodajca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:0723100262.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: A. X. W., narodený X. E. XXXX, štátna príslušnosť Pakistanská islamská republika, bez dokladu totožnosti, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov, Medved'ov 244, Medved'ov, právne zastúpený: Centrum právnej pomoci, Kancelária Bratislava, so sídlom Námestie Slobody 12, Bratislava, IČO: 30 798 841, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Mobilná jednotka Policajného zboru Bratislava, Regrútska 4, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: PPZ-HCP-BA5-1127-026/2023-AV zo dňa 13. mája 2023, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave sp. zn. 14Saz/2/2023 z 23. júna 2023, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie na správnom súde

1. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) napadnutým rozsudkom z 23. júna 2023, č. k. 14Saz/2/2023-41, zamietol správnu žalobu žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č.: PPZ-HCP-BA5-1127-026/2023-AV zo dňa 13. mája 2023 (ďalej len „rozhodnutie o predĺžení zaistenia“) s návrhom, aby správny súd rozhodnutie o predĺžení zaistenia zrušil a zároveň, aby nariadil, aby bol žalobca bezodkladne prepustený zo zaistenia. Rozhodnutím o predĺžení zaistenia žalovaný s odkazom na ustanovenie § 125 ods. 2 a § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 404/2011 Z. z.“) rozhodol, že predlžuje zaistenie žalobcu s tým, že stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 13. júla 2023. Žalovaný v odôvodnení

rozhodnutia o predĺžení zaistenia uviedol, že žalobca bol zaevidovaný do systému RCMS za účelom jeho identifikácie a následného vystavenia náhradného cestovného dokladu, pričom pôvodná doba zaistenia (do 13. mája 2023) nie je dostačujúca, nakoľko proces vystavenia môže trvať dva až tri mesiace. Rozhodnutiu o predĺžení zaistenia predchádzalo rozhodnutie žalovaného o administratívnom vyhostení a uložení zákazu vstupu č.: PPZ-HCP-BA5-1127-010/2023-AV zo dňa 14. apríla 2023 (ďalej len „rozhodnutie o administratívnom vyhostení“), ktorým žalovaný podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. rozhodol, že žalobcu administratívne vyhostí z územia Slovenskej republiky na územie Pakistanu podľa § 77 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z.

2. Správny súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal v intenciách § 119, § 221, § 229 a § 230 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“); § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a § 88 zákona č. 404/2011 Z. z. a dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná, a preto ju podľa § 229 SSP rozsudkom zamietol.

3. Správny súd v úvode (bod 2) napadnutého rozsudku zhrnul dôvody, ktoré žalobca uvádzal v správnej žalobe, pričom v podstatnom išlo o nasledovné: (i) žalovaný (podľa žalobcu) nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď sa v konaní a následne odôvodnení napadnutého rozhodnutia absolútne nijakým spôsobom nezaoberal súčasnou bezpečnostnou situáciou na území Pakistanu z pohľadu dodržiavania čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) ako aj účelu zaistenia v zmysle § 77 ods. 5 zákona č. 404/2011 Z. z.; (ii) vo vzťahu k povinnosti správneho orgánu zaoberať sa prekážkami vyhostenia je podľa žalobcu napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné; (iii) vo vzťahu k účelu zaistenia je podľa žalobcu napadnuté rozhodnutie neúčelné, nakoľko mal žalobca po vydaní rozhodnutia o predĺžení zaistenia požiadať udelenie azylu na území Slovenskej republiky; (iv) podľa žalobcu správny orgán na základe nedostatočne zisteného stavu veci a neskúmaním prekážok vyhostenia vec nesprávne právne posúdil.

4. Správny súd za rozhodné (body 4 až 7 napadnutého rozsudku), čo sa týka skutkového stavu, považoval nasledovné skutočnosti: (i) žalobca bol dňa 13. apríla 2023 zadržaný hliadkou OO PZ Brodské a následne bol predvedený pred žalovaného; v zápisnici o podaní vyjadrenia žalobca (za prítomnosti tlmočníka) uviedol (a) trasu jeho postupu z domovského štátu do Schengenského priestoru, (b) že nedisponuje žiadnym dokladom totožnosti, (c) že nechce v Slovenskej republike požiadať o azyl; (d) že mu v domovskej krajine nehrozí riziko prenasledovania a taktiež (e) že na území Slovenskej republiky nemá rodinných príslušníkov, a že pri sebe nemá žiadne finančné prostriedky; (ii) žalovaný dňa 14. apríla 2023 vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení a následne vydal rozhodnutie o zaistení žalobcu, ktorý bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. na výkon administratívneho vyhostenia; (iii) listom z 9. mája 2023 sa Útvár policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov obrátil na žalovaného a požiadal o predĺženie zaistenia žalobcu, ktorý bol zaevidovaný do systému RCMS, jeho identita bola potvrdená a „momentálne čaká na vystavenie náhradného cestovného dokladu“; (iv) rozhodnutím o predĺžení zaistenia žalovaný zaistenie predĺžil najviac do 13. júla 2023 o. i. z dôvodu, že predĺženie zaistenia je nevyhnutné na realizáciu vyhostenia na územie Pakistanskej islamskej republiky a že v prípade žalobcu nie je možné realizovať alternatívny spôsob zaistenia podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 404/2011 Z. z.

5. Správny súd vo vzťahu k námietke žalobcu, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav veci v podstatnom uviedol, že (i) dôvodom vydania rozhodnutia o predĺžení zaistenia bolo zaevidovanie žalobcu do systému RCMS, ktorý dôvod plne korešponduje s dôvodom umožňujúcim žalovanému rozhodnúť o predĺžení zaistenia; (ii) celková doba zaistenia podľa rozhodnutí žalovaného neprekračuje základnú maximálnu dobu zaistenia podľa § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z.; (iii) odporúčanie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej taktiež „MZV SR“) necestovať do Pakistanskej islamskej republiky (na ktoré odporúčanie žalobca v správnej žalobe poukazoval) je adresované občanom Slovenskej republiky a pokiaľ by žalobca mal skutočnú obavu o svoj život, mohol požiadať o jednu z foriem medzinárodnej ochrany.

6. Správny súd vo vzťahu k námietke žalobcu, že po vydaní rozhodnutia o predĺžení zaistenia požiadal o azyl uviedol, že žalovaný túto skutočnosť poprel a svoje tvrdenie o absencii žiadosti žalobcu o azyl

podporil konštatovaním, že takáto žiadosť sa v systéme IS Migra nenachádza. Správny súd preto túto námietku vyhodnotil ako bezdôvodnú. Vo vzťahu k námietke efektivity správny súd skonštatoval, že proces stotožnenia štátnych príslušníkov Pakistanu je (odvolávajúc sa na prax rokov 2021 a 2022) možný a efektívny, trvá však 2 - 3 mesiace. Zdôraznil, že žalobca bol dňa 8. mája 2023 stotožnený, na základe čoho mu bude vystavený náhradný cestovný doklad potrebný k vyhosteniu.

7. Správny súd vo vzťahu k námietke, že žalovaný sa nedostatočne zaoberal možnosťou využitia miernejších opatrení podľa § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 404/2011 Z. z. uviedol v podstatnom, že (i) aplikácia týchto ustanovení je podmienená preukázaním zabezpečenia ubytovania a finančného zabezpečenia pobytu; (ii) žalobca (vychádzajúc z obsahu spisu) nedisponoval finančnou hotovosťou na realizovanie úkonov v trvaní minimálne dvoch mesiacov; nepreukázal, že má zabezpečené ubytovanie ani to, že disponuje akýmkoľvek finančným zabezpečením. Vychádzajúc z vyššie uvedených dôvodov správny súd správnu žalobu v celom rozsahu podľa § 229 SSP zamietol, pričom o trovách konania rozhodol podľa § 168 SSP tak, že ich žalovanému (z dôvodu, že mu nevznikli žiadne dôvodne vynaložené trovy konania) nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Dôvody kasačnej sťažnosti vymedzil v jej úvode odkazom na ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP. Po tom, čo žalobca v úvode kasačnej sťažnosti zhrnul svoju dovtedajšiu argumentáciu obsiahnutú v správnej žalobe a v stručnosti taktiež podstatu odôvodnenia zamietavého rozsudku správneho súdu, žalobca v ďalšom odôvodnil svoju kasačnú sťažnosť nasledovnými tvrdeniami: (i) namietať (obdobne, ako vo svojej správnej žalobe), že žalovaný nijakým spôsobom nezisťoval aké podmienky prevládajú v domovskej krajine žalobcu (v Pakistanskej islamskej republike) a aké zaobchádzanie by žalobcovi hrozilo v prípade jeho návratu do domovskej krajiny; (ii) odkazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1Sža/31/2014 z 2. septembra 2014 žalobca uzavrel, že si žalovaný nezabezpečil žiadne informácie o bezpečnostnej situácii v Pakistane; (iii) vyjadril presvedčenie, že vybrané odporúčania MZV SR boli len „primárnym obsahovo dispozičným základom, s ktorým sa mal žalovaný vysporiadať“; poukázal na vybrané príspevky z dennej tlače opisujúce bezpečnostnú situáciu v Pakistane akcentujúc, že bolo úlohou žalovaného zisťovať skutkový stav s ohľadom na prekážky vyhostenia žalobcu; (iv) konštatoval, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je neúčelné a žalovaný mal postupovať podľa § 77 ods. 5 zákona č. 404/2011 Z. z. a to z dôvodu, že žalobca „dňa 24. mája 2023 požiadal ÚPZC Medved'ov o azyl a za týmto účelom mu malo byť vydané rozhodnutie o prezaistení“; (v) tvrdil, že v prejednávanej veci existujú právne aj faktické prekážky vyhostenia žalobcu, a preto zaistenie nebolo prípustné, „nakoľko zaistenie „nevyhostiteľných“ cudzincov je pre svoju neefektívnosť a neúčelnosť vždy v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru“; (vi) poukázal taktiež na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Szak/4/2020 z 10. júna 2020; (vii) odôvodneniu rozhodnutia o predĺžení zaistenia taktiež vytkol absenciu špecifikácie úkonov, ktoré ešte policajné orgány plánujú vykonať za účelom vystavenia náhradného cestovného dokladu pre žalobcu tak, aby zabezpečili výkon jeho administratívneho vyhostenia.

10. Žalobca navrhol, aby najvyšší správny súd napadnutý rozsudok správneho súdu zmenil tak, že rozhodnutie o predĺžení zaistenia zruší a nariadi, aby bol žalobca bezodkladne prepustený zo zaistenia. Žalobca si taktiež uplatnil náhradu trov konania.

11. Kasačná sťažnosť bola spolu s prílohami [pozn. žalobca ako prílohy označil: (i) rozhodnutie Centra právnej pomoci číslo spisu: KaBA/12358/2023, ČRZ: 69048/2023 zo dňa 15.06.2023 a (ii) plnomocenstvo udelené v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 16.05.2023] doručená žalovanému 30. júna 2023; žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu nevyjadril.

III.

Právny názor kasačného súdu

III.A Procesný postup kasačného súdu

12. Senát najvyššieho správneho súdu konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal žalobca v skrátenej lehote včas [§ 443 ods. 2 písm. b) SSP] preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Senát najvyššieho správneho súdu rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho správneho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. júla 2023 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

III.B Aplikovateľné právne predpisy

13. Podľa článku 3 Dohovoru, nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

14. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhodenie alebo vydanie.

15. Podľa článku 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa článku 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

17. Podľa článku 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, osobná sloboda sa zaručuje.

18. Podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

19. Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z., policajť je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia

20. Podľa § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z., štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajtný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajtný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

21. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z. z., policajtný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

22. Podľa § 120 ods. 1 veta prvá zákona č. 404/2011 Z. z., ak nie je v tomto zákone alebo osobitnom predpise ustanovené inak, vzťahuje sa na konanie podľa tohto zákona všeobecný predpis o správnom konaní.

23. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

24. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

25. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

III.C Vymedzenie predmetu právneho posúdenia

26. Žalobca sa kasačnou sťažnosťou domáha prieskumu rozsudku správneho súdu, ktorým tento (z dôvodov bližšie opísaných v časti I odôvodnenia tohto rozhodnutia vyššie) zamietol správnu žalobu žalobcu smerujúcu proti rozhodnutiu o predĺžení zaistenia. Najvyšší správny súd preskúmal rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie o predĺžení zaistenia, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku správneho súdu.

27. Žalobca dôvody kasačnej sťažnosti vymedzil jednak odkazom na ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP, jednak ich následným podrobnejším opisom (viď časť II odôvodnenia tohto rozhodnutia vyššie), ktorý svojim obsahom v podstatnom zodpovedal odôvodneniu správnej žaloby.

III.C(i) Základné východiská

28. V úvode najvyšší správny súd poukazuje na to, že zaistenie cudzinca (vrátane predĺženia zaistenia) predstavuje citeľný zásah do jeho osobnej integrity, ktorej nedotknuteľnosť je zaručená tak Dohovorom ako aj Ústavou Slovenskej republiky. Zaistenie možno považovať za osobitný dôvod zbavenia osobnej slobody za kumulatívneho splnenia troch podmienok, a to, že zásah musí byť vykonaný na základe zákona, primerane, vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu a s cieľom zabránenia nepovolenému vstupu na územie krajiny alebo v súvislosti s konaním o vyhostení či vydaní osoby pozbavenej osobnej slobody. Z článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru a tiež z článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že k pozbaveniu osobnej slobody fyzickej osoby môže dôjsť iba na základe zákona, t. j. z dôvodov ustanovených zákonom a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, respektíve v súlade s konaním ustanoveným zákonom, pričom týmto zákonom je podľa aktuálnej právnej úpravy práve zákon č. 404/2011 Z. z. (pozri nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2017, sp. zn. III. ÚS 717/2016). Oprávnenia štátu v jeho imigračnej politike vychádzajú priamo zo štátnej suverenity. Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vysloveného v náleze z 18. apríla 2013, sp. zn. II. ÚS 557/2012 cit.: „ (...) štáty majú nepopierateľné suverénne právo kontrolovať vstup cudzincov a ich pobyt na svojom území. Nevyhnutnou súčasťou tohto práva je oprávnenie štátov zadržať potenciálnych imigrantov. Ich zadržanie môže byť zlučiteľné s čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru. Dokiaľ štát nepovolí vstup na svoje územie, je takýto vstup nepovolený v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru a zadržanie osoby, ktorá si praje na územie štátu vstúpiť (pričom potrebuje na to príslušné povolenie, ktoré ešte nemá), môže byť považované za realizované preto, aby sa „zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu“. V tomto smere možno tiež poukázať na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 27. novembra 2008 vo veci Rashed c/a Česká republika, číslo sťažnosti 298/07, v zmysle ktorého zaistenie nesmie byť nezákonné a arbitrálne, môže byť uložené iba na základe zákona a spôsobom ustanoveným zákonom. To je základná záruka proti

nezákonnosti zaistenia, ktorá odráža všeobecné zásady právnej istoty. Tento princíp vyžaduje, aby zaistenie bolo uložené v súlade s národným právom a postupmi a zároveň, aby tieto právne predpisy spĺňali isté kvalitatívne požiadavky tak, aby dokázali ochrániť jedinca pred svojvôľou rozhodujúcich orgánov. Predpis musí byť verejne dostupný, dostatočne jasný a určitý, aby osoba, ktorej je určené rozhodnutie o zaistení mohla predvídať jeho dôsledky. Ďalej musí obsahovať presnú procedúru zaistenia a rozmedzie doby jeho trvania.

III.C(ii) Námietka nedostatočne zisteného skutkového stavu

29. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď sa riadne nezaoberal prekážkami vyhostenia v zmysle § 81 zákona č. 404/2011 Z. z., teda dostatočne sa nezaoberal otázkou jeho (ne)vyhostiteľnosti ako základného predpokladu pre jeho zaistenie, pričom jeho vyhostenie do krajiny pôvodu nie je možné s poukazom na zlú bezpečnostnú situáciu v Pakistanskej islamskej republike, ktorú podložil informáciou MZV SR o cestovnom odporúčaní do tejto krajiny.

30. Z administratívneho spisu žalovaného (zápisnica o podaní vyjadrenia podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku č.: PPZ-HCP-BA5-1127-009/2023-AV zo 14. apríla 2023) vyplýva, že žalobca vo vyjadrení v konaní vo veci administratívneho vyhostenia za prítomnosti tlmočníka (vo vzťahu ku ktorému vyhlásil, že mu rozumie a súhlasil s tým, aby tlmočil) okrem iného uviedol, že: (i) si je vedomý, že sa nachádza na území Slovenskej republiky, avšak chce pokračovať do Talianska; (ii) domovskú krajinu opustil z ekonomických dôvodov, v Taliansku si chce nájsť prácu a pomôcť rodine; (iii) v domovskej krajine nemá žiaden majetok, všetok predal; (iv) má „nejakú hotovosť a mobilný telefón“; (v) na území Slovenskej republiky nemá rodinných príslušníkov; (vi) na území Slovenskej republiky nechce požiadať o azyl; (vii) na otázku, či mu v krajine pôvodu hrozí prenasledovanie z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov alebo z dôvodov zastávania názorov alebo príslušnosti k určitej skupine žalobca uviedol „Nechcem sa vrátiť domov, v krajine je ťažká situácia.“

31. Najvyšší správny súd považuje argumentáciu žalobcu o jeho nevyhostiteľnosti do krajiny pôvodu z dôvodu zlej bezpečnostnej situácie v Pakistanskej islamskej republike a neúčelnosti jeho zaistenia v rozpore s článkom 5 písm. f) Dohovoru za nedôvodnú a stotožňuje sa s právnym posúdením správneho súdu, ktorý prekážky vyhostenia žalobcu do krajiny pôvodu neidentifikoval. Tvrdenie o zlej bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu žalobca podporil v správnej žalobe odkazom na vyjadrenie MZV SR týkajúce sa cestovateľského odporúčania vo vzťahu k turistom prichádzajúcim do tejto krajiny, ktoré upozorňuje na oblasti so zlou bezpečnostnou situáciou a varuje pred možnými únosmi cudzincov v tejto krajine. Tieto závery však nie je možné aplikovať na prípad žalobcu, ktorý z tejto krajiny pochádza. Argumentácia žalobcu je založená iba na všeobecných konštatovaniach, pričom žalobca neuviedol jediný konkrétny dôvod, ktorý by zakladal prekážku jeho vyhostenia v zmysle § 81 zákona č. 404/2011 Z. z. a pre ktoré by bolo jeho zaistenie za účelom výkonu rozhodnutia o vyhostení neúčelné a samotné vyhostenie nevykonateľné. Rovnako takto prijatý záver nie je spôsobilý spochybníť ani poukaz žalobcu v kasačnej sťažnosti na medializované incidenty, ktoré sa odohrali v relevantnom časovom rámci, nakoľko tieto dôvody nezakladajú prekážku administratívneho vyhostenia tak ako to predpokladá § 81 zákona č. 404/2011 Z. z.

32. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 Správneho poriadku má žalovaný len v rozsahu dôvodov, ktoré účastník konania v priebehu správneho konania uviedol, pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodíť, že by žalovanému vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody predstavujúce možnú prekážku vyhostenia žalobcu podľa § 81 zákona č. 404/2011 Z. z. V tomto smere možno tiež poukázať na rozsudok najvyššieho správneho súdu z 29. septembra 2021, sp. zn. 10Sžak/14/2020, ktorého závery (hoci predmetom konania bolo rozhodnutie o administratívnom vyhostení), sú s ohľadom na ich vzťah k § 81 zákona č. 404/2011 Z. z. právne relevantné aj vo vzťahu ku konaniu v danej prejednávanej veci. Podľa tohto rozsudku je cudzinec povinný tvrdiť konkrétne skutočnosti svedčiace o existencii prekážok jeho administratívneho vyhostenia do krajiny, do ktorej má byť vyhostený, respektíve neprimeranosti dopadov rozhodnutia do jeho súkromného a rodinného života. Hoci správne orgány

nesú zodpovednosť za riadne obstaranie podkladov pre rozhodnutie (§ 32 ods. 1 Správneho poriadku), s ohľadom na špecifiká daného správneho konania správne orgány nie sú schopné vykonať náležité dokazovanie a zabezpečiť dôkazy v prospech cudzinca bez predchádzajúceho tvrdenia cudzinca o existencii prekážok jeho administratívneho vyhostenia, pretože je to predovšetkým sám cudzinec, kto disponuje relevantnými informáciami zo svojho života a kto najlepšie môže objasniť z čoho plynie v krajine, do ktorej má byť administratívne vyhostený, ohrozenie jeho života alebo slobody z dôvodov taxatívne vymedzených v § 81 ods. 1 a 2 zákona č. 404/2011 Z. z. Pokiaľ ide o bremeno tvrdenia v administratívnom konaní o vyhostení cudzinca pri posudzovaní existencie prekážok administratívneho vyhostenia, to zaťažuje cudzinca, v ktorého vlastnom záujme je objasniť všetky okolnosti, pre ktoré nemôže byť administratívne vyhostený, respektíve prečo by malo jeho právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života prevážiť nad inými záujmami a hľadiskami. Pokiaľ ide o bremeno dôkazné, to je už výraznejšie rozložené medzi cudzinca a správny orgán. Tvrdiť jednotlivé fakty o existencii prekážok administratívneho vyhostenia je povinný primárne cudzinec, no správny orgán je povinný zabezpečiť k tvrdeniu cudzinca o existencii prekážok administratívneho vyhostenia maximálne možné množstvo dôkazov a správ o krajine, do ktorej má byť administratívne vyhostený, a to tých, ktoré podporujú tvrdenia cudzinca ako aj tých, ktoré tvrdenia cudzinca vyvracajú. Najvyšší správny súd v tejto súvislosti poukazuje na vyjadrenie žalobcu (viď bod 30 vyššie), z ktorého vyplýva, že nepociťoval obavy z bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu a dôvod jeho cesty má ekonomické opodstatnenie.

33. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí uviedol ako dôvod predĺženia zaistenia, že žalobca bol zaevidovaný do systému RCMS za účelom jeho identifikácie a následného vystavenia náhradného cestovného dokladu s tým, že tento proces podľa skúseností môže trvať 2 až 3 mesiace. Zaistenie predĺžil na čas nevyhnutne potrebný, najviac však do 13. júla 2023, pričom táto doba zaistenia po sčítaní s predchádzajúcou dobou zaistenia, neprekročila zákonom povolenú maximálnu dobu zaistenia podľa § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z. Vychádzajúc zo skutočností uvedených v tejto časti odôvodnenia vyššie dospel najvyšší správny súd k záveru, že rozhodnutie o predĺžení zaistenia netrpelo deficitom nedostatočne zisteného skutkového stavu a teda správny súd nepochybil, keď správnu žalobu (napriek žalobcom vznesenej predmetnej námietke a vyššie opísanej argumentácii) zamietol.

III.C(iii) Požiadavka postupu podľa § 77 ods. 5 zákona č. 404/2011 Z. z.

34. Žalobca v kasačnej sťažnosti okrem iného uviedol nasledovné: „Sťažovateľ taktiež poukazuje na to, že dňa 24.05.2023 požiadal v ÚPZC Medveďov o azyl a za týmto účelom mu malo byť vydané rozhodnutie o prezaistení. Rozhodnutie Žalovaného je neúčelné nakoľko Žalobca požiadal a Žalovaný mal postupovať v zmysle § 77 ods. 5 Zákona o pobyte cudzincov.“. Toto tvrdenie (dve vety) nemalo v kasačnej sťažnosti akékoľvek ďalšie resp. nadväzujúce tvrdenie, nebolo podporené žiadnym dôkazom, listinou alebo návrhom prípadne akoukoľvek ďalšou argumentáciou. Žalobca v kasačnej sťažnosti označil len dve prílohy (rozhodnutie CPP z 15. júna 2023 a plnomocenstvo) a v texte kasačnej sťažnosti neuviedol žiadnu referenciu, ktorá by sa dotýkala jeho tvrdenia o podaní žiadosti o azyl na území Slovenskej republiky.

35. Najvyšší správny súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že potreby preukázania alebo aspoň indikácie dôkazu svedčiaceho tvrdeniu o podaní žiadosti o azyl si musel byť žalobca resp. jeho právny zástupca vedomý osobitne berúc do úvahy bod 22 odôvodnenia napadnutého rozsudku (voči ktorému smerovala kasačná sťažnosť), v ktorom správny súd uviedol, že „Ak žalobca tvrdil, že požiadal o azyl, toto tvrdenie bol povinný správne mu súdu preukázať (§ 5 ods. 9 druhá veta SSP, § 121 ods. 1 SSP). Žalovaný žalobcom tvrdenú skutočnosť poprel a uviedol vlastné tvrdenia o absencii žiadosti v systéme IS Migra.“. Vychádzajúc z vyššie uvedeného [aj vzhľadom na to, že zabezpečenie resp. aspoň označenie dôkazu preukazujúceho podanie žiadosti o azyl nie je (v prípade pravdivosti danej informácie) časovo resp. administratívne náročné] najvyšší správny súd vyhodnotil uvedenú námietku žalobcu ako bezdôvodnú.

III.C(iv) Námietka odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe

36. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, najvyšší správny súd uvádza, že rozhodnutia na ktoré žalobca poukazoval [teda (i) rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Sža/31/2014; (ii) rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Sza/8/2015; (iii) rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1Szak/4/2020; (iv) rozsudok najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1Sak/1/2022 a (v) rozsudok najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Sak/1/2022] sa týkali rozdielnej skutkovej a právnej situácie, a teda závery z nich plynúce vecne nekorešponujú s tu prejednanou vecou. Ostatne žalobca sa v kasačnej sťažnosti ani podrobnejšou analýzou tvrdeného odklonu od označenej prejudikatúry najvyššieho súdu resp. najvyššieho správneho súdu nezapodieval. Čo sa týka označeného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, právny názor vyjadrený v jeho náleze z 19. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 264/09, na ktorý žalobca odkazoval, bol podľa súdu v prejednávanvej veci dostatočne zohľadnený. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že cit.: „(...) zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné skúmať. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to realnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie musí byť vedené s riadnou starostlivosťou. Priamo Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v texte článku 5 ods. 1 písm. f/ uvádza, že pozbaviť osobnú slobodu možno u osoby proti ktorej prebieha konanie o vyhostení. Prebiehaním konania nemožno rozumieť len formálne začatie či priebeh takéhoto konania, ale aj realnosť vyhostenia“.

37. Vychádzajúc zo skutočností uvedených v predošlom bode dospel najvyšší správny súd k záveru o bezdôvodnosti námietky žalobcu spočívajúcej v „tvrdení o odklone správneho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.“

III.C(v) Alternatívy zaistenia podľa § 89 zákona č. 404/2011 Z. z.

38. Z obsahu napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že žalovaný sa zaoberal aj možnými alternatívami zaistenia podľa § 89 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z., keď v priebehu administratívneho konania skúmal jednak otázku schopnosti žalobcu zabezpečiť si ubytovanie na území Slovenskej republiky ako aj otázku jeho finančného zabezpečenia. Pokiaľ žalovaný tieto otázky riadne vyhodnotil so záverom, že vo vzťahu k žalobcovi uplatnenie iných menej reštriktívnych opatrení neprichádza do úvahy, jeho následnému postupu spočívajúcemu v zaistení žalobcu (a tiež v predĺžení zaistenia) nemožno nič vytýkať. Takýto postup je plne v súlade s relevantnými ustanoveniami zákona č. 404/2011 Z. z. a tiež smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (článok 15 ods. 1).

39. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd vyhodnotil rozsudok správneho súdu ako vecne správny, preto kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú postupom podľa § 461 SSP zamietol.

40. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, keďže nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

41. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e príпустný opravný prostriedok.